

ABSTRACTS – ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

Ε. ΤΣΙΤΣΙΜΠΑΚΟΥ-ΒΑΣΑΛΟΥ, *Αισχύλου Αγαμ. 141: «άεπτοις» - «άάπτοις» στα συμφραζόμενά τους.*

Θέμα της εργασίας είναι η εξέταση της ετυμολογίας και σημασίας του επιθέτου *άεπτος* στα συμφραζόμενα της τραγωδίας *Άγαμέμνων*. Για τον σκοπό αυτό διερευνώνται διεξοδικά οι ποικίλες ετυμολογικές και συνακόλουθες σημασιολογικές προσεγγίσεις των επιθέτων *άαπτος - άεπτος*, τόσο από τους αρχαίους σχολιαστές όσο και τους νεότερους φιλόλογους. Έπειτα από κριτική παρουσίαση των τριών επικρατέστερων, υποστηρίζεται η ετυμολόγηση του *άαπτος* από το *ά* (στερ.) + *άπτομαι* και προωθείται η υπόθεση ότι ο τύπος *άεπτος* προέκυψε από αυτόν με τη διαδικασία της ανομοίωσης χωρίς όμως να επηρεάζεται η σημασία «άθικτος», «ὄν δὲν δύναται τις νὰ ἐγγίση» (LSJ μτφρ. Μόσχου).

Προς επίρρωση της θέσης αυτής η έρευνα επικεντρώνεται στη διερεύνηση του αν το *άεπτος*, με αυτή τη συγκεκριμένη σημασία, εναρμονίζεται με τα συμφραζόμενα της τραγωδίας. Από τη σχετική μελέτη του έργου τόσο στο λεξιλογικό όσο και στο εννοιολογικό επίπεδο συνάγεται ότι λέξεις που σημαίνουν «αγγίζω» χρησιμοποιούνται αρνητικά και αποτρεπτικά στην τραγωδία και βρίσκονται σε άμεση συνάφεια με την αισχύλεια φιλοσοφία, σύμφωνα με την οποία το δυσσεβές έργο γεννά άλλο όμοιό του. Η φράση *δρόσοις άέπτοις* λειτουργεί προγραμματικά και προειδοποιητικά: η Ιφιγένεια πρέπει να παραμείνει «άθικτον», η θυσία της πρέπει να αποφευχθεί, αν υπάρχουν ελπίδες κάποτε να σπάσει η αλυσίδα του κακού και να μην ανανεώνεται η κληρονομική ενοχή από γενιά σε γενιά με την προσθήκη της προσωπικής ενοχής των ηρώων.

Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΣ, *Nicander's Alexipharmaca and Eutecnios' paraphrasis.*

In the paper, Eutecnios' paraphrasis dating from before 512 is read against the text of Nicander's *Alexipharmaca*, the oldest testimony for which goes back to the 10th century. The «collation» reveals in part the text used by Eutecnios through a discussion of fifty-seven cases of agreement or disagreement between the paraphrasis and the direct tradition. The readings thus revealed, or at least some of them, support those of the

direct tradition as well as the conjectures of modern scholars, and the future editor of Nicander's text may well consider including them in his critical apparatus.

M. ΠΑΣΧΑΛΗΣ, *Οι τοπικές παράμετροι της σχέσης Ορατίου και Μαικήνα στις Ωδές.*

Προσεγγίζεται το θέμα της σχέσης του Ορατίου με τον Μαικήνα από νέα οπτική γωνία. Επιχειρείται η εντόπιση της παρουσίας και της λειτουργίας τοπικών παραμέτρων (υψηλό/χαμηλό, απόσταση/εγγύτητα), ως συστατικών στοιχείων της αλληλοεξαρτώμενης κοινωνικής και ποιητικής ιεραρχίας, καθώς και αισθητικών, λογοτεχνικών και βιοτικών επιλογών. Τα στοιχεία αυτά διαφοροποιούν έντονα τη συλλογή των τριών βιβλίων των Ωδών από τα λοιπά έργα του Ορατίου, όπου επίσης καταγράφεται η σχέση του ποιητή με τον Μαικήνα.

Στην πρώτη Ωδή η ποιητική ιεραρχία υποτάσσεται στην κοινωνική, αλλά η σχέση αυτή ανατρέπεται βαθμιαία, και στην τελευταία Ωδή αντιστρέφεται πλήρως. Σε άλλες Ωδές, το ύψος ως συστατικό υλικής ευμάρειας και κοινωνικής διάκρισης αντιπαρατίθεται στην ταπεινή διάσταση του λιτού βίου. Στην πρώτη Ωδή η καλλιμαχικής εμπνεύσεως απόσταση του ποιητή από το πλήθος υλοποιείται μέσω της εγγύτητάς του προς τον Μαικήνα. Σε κατοπινές Ωδές η εγγύτητα του ποιητή προς τον πάτρωνα του λειτουργεί πλέον ως στοιχείο προσωπικής σχέσης, ενώ η απόσταση ορίζει την αυτόνομη ποιητική πορεία του Ορατίου· καταγράφεται επίσης η εγγύτητα του Μαικήνα προς το πλήθος. Ενδιαφέρουσα από ποιητολογική άποψη είναι η συνύπαρξη της καλλιμαχικής απόστασης από το πλήθος με το πινδαρικό ύψος και η σύνδεση του υψηλού και του χαμηλού με τις ειδολογικές επιλογές του πάτρωνα και του ποιητή.

I. D. POLEMIS, *Problems of Byzantine Schedography.*

At the beginning of the article, an exhaustive list is given of the contents of the three main Byzantine schedographical collections (MS. Parisinus gr. 2556, Laurentianus conventi suppressi 2, Monacensis gr. 201). Subsequently, four texts preserved in these collections are published for the first time. In the introduction, the author discusses some historical and philological problems concerning these four texts, which are addressed to Emperor Manuel Komnenos and other members of the royal family.

L. VARELAS, *Folk-Tale Elements in Syntipas and Indications of their Influence on Oral Folk Narrative in Modern Greece.*

The first section of this study presents folk-tale elements in *Syntipas*,

following the codification of types and motifs in folk-tales suggested by Aarne-Thompson and Thompson. The second section explores the influence of *Syntipas* on modern Greek folk-tales and traditions, taking into account largely the published material and, to a lesser extent, the manuscripts. Four of the stories of *Syntipas* survive as modern Greek folk-tales.

ST. ATHINI, *The First Translations of Florian in Greek.*

Jean-Pierre Claris de Florian (1754-1794) was a dramatist, novelist and fabulist, hardly known nowadays, though popular among the European reading public of his days. Greek translations of Florian's work bear witness to the wide interest in French literature during the period from the late 18th c. to the middle of the 19th c. In 1796, the pastoral *Galatée* (1784) was published in Vienna, translated by Antonios Koronios. The translator, one of Rigas Velestinlis' companions, replaced the interpolated verses of the French original with pieces of verse derived from oral or written Phanariot poetry. Of the initial verses of the 26 songs of *Γαλάτεια* quoted in the article, 14 are shown to be additions to the known corpus of Phanariot poetry. In the *Collection of Various Fiction* (Corfu, 1807) of Ioannis Kaskabas, the translation of the novelette «Sophronime» (1784), was published without any mention of the writer's name, occasioning claims that Σωφρόνιμος was an original Greek work. Three translations of Florian's *Fables* (1792) were published in the pre-Revolutionary journals *Ermis o Logios* (1817) and *Melissa* (1821). Several of Florian's novels were translated after the establishment of the Greek State, while it ought to be mentioned that the first two Greek translations in print of *Don Quixote* were based on Florian's paraphrase (*Don Quichotte de la Manche*, 1809).

E. KRIARAS, *Solomika. The Alexiou Edition and Certain Observations.*

The author presents and reviews the recently published edition of Solomos by Stylianos Alexiou. At the same time he makes a more general appraisal of the publications of Solomos' works over the last sixty years, with reference to the way Iakovos Polilas, Solomos' first publisher, treated the poet's works. The author also discusses some of the comments made by the new publisher on Solomos' poems. Finally, the significance of Alexiou's new edition is generally recognised.

E. MYKONIATIS, *The First Neo-Hellenic Treatise on Perspective. European Art and its Reception in 19th Century Greece.*

The book entitled *Traité de perspective pratique pour dessiner d'après nature* (1834), by J. P. Thénot was translated and published (1856) on the island of Syros. The author of the article first attempts to trace the conditions of publication and the people involved, while also making observations on specific problems of translation, such as the manner in which terms drawn from Mathematics, Geometry, Optics, and the History of Art are rendered in Greek.

There is, however, more than this. The perspective configuration as a technical device was «unknown» in pre-Revolutionary Greece. During the long period of Turkish rule, folk artists practised a different system of representation, with more than one point of view, which derived from Byzantine art. The adoption of Western three-dimensionality, which was not just a code but also a model for thought, is analysed within the context of the Eurocentric tendencies of the fledgling state and its efforts towards a modern cultural formation. The translation of this particular manual on perspective, for the use of painters and students, is shown to be a paradigm of these efforts, which were supported by eminent figures of the period, such as G. G. Papadopoulos, L. Kaftanzoglou and S. Koumanoudis.

NOTES

A. D. MAVROUDIS, *The Pseudo-Galenic Work Definitiones medicae and codex Vaticanus Palat. gr. 199, B'*. — The author locates and records 18 pseudo-galenic *definitiones* (306-307 and 309-324) which are transmitted by the codex Vaticanus Palat. gr. 199 (13th century), interpolated into the sixth *discourse* of Aetius Amidenus, to be more precise at the end of the 54th chapter of the above *discourse*, after the phrase *καὶ μετὰ βραχὺ σμήχων* [CMG VIII/2, p. 199, 8-9).

A. D. MAVROUDIS, *Critical Observations on the Geoponica*. — The paper offers suggestions meant to improve the text of four passages of the *Geoponica*: (α) II 8, 4 [p. 49, 6-8 B.]: αἱ Διὸς βάλανοι] <αἱ καὶ Διὸς βάλανοι (b) III 13, 6 [p. 100, 15-17 B.]: καυθεῖσαν] καυθεισῶν (c) V 22, 1 [p. 146, 4-8 B.]: ἀπολιπεῖν] ἀπολείπειν, and (d) XIV 1, 5 [p. 406, 2-4 B.]: τοῖς καλουμένοις] τοῖς καλουμένοις <αἴραις>.

M. JEFFREYS, «Μαγγανείου» Προδρόμου ποίημα 45, και οι κίνδυνοι της έκδοσης χειμένων. — Κριτική ανάλυση δύο πρόσφατων εκδοτικών δοκιμών του ποιήματος 45 του «Μαγγανείου» Προδρόμου. Η πρώτη είναι ελαττωματική, ενώ η δεύτερη διορθώνει τα λάθη της πρώτης με τρόπο ευρηματικό, αλλά όχι σωστό.

S. KOTZABASSI, *Metrical translations of Manuel Philes*. — Certain observations are formulated regarding the originals and the manuscripts of the metrical translations of Manuel Philes.

G. KECHAGIOGLOU, *Unrecorded Greek editions of Nasreddin Hoca (Smyrna 1848; Athens 1860, 1861)*. — Three extant popular editions in Greek and/or «Greek-Turkish» («Karamanli»), which are among the first European printed translations of *Nasreddin Hoca* and were unrecorded in bibliographies are now located, described and interpreted as evidence of the strong Tanzimat and Othonian interest in the *Volksbuch*.